

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

Єфремова А.С.

Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. Турута О.В.
Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. філософії, тел. (057)702-1-465)

The article provides the reader with some information on advantages and disadvantages of this decision. The text gives valuable information on attitude of residents of the Kharkiv region to this topic. It is especially noted that experience of different countries. It draws our attention to the growing problem of the spread of heavy chemical drugs.

Тема легалізації каннабіса дуже актуальна в сучасних реаліях України. Актуальність теми пов'язана зі зростаючою доступністю наркотичних речовин в усіх регіонах України.

Автор за допомогою ресурсу gypoll.com провела анонімне голосування серед жителів Харківського регіону віком від 16 до 19 років. Опитування показало, що 65,2% опитуваних ніколи не вживали наркотичні речовини і не мали таку можливість, 13% – мали можливість або отримували пропозиції вжити наркотики, 21,7% вживали наркотики. З результатів опитування можна зробити висновок, що, не зважаючи на заборону, величезна кількість українців регулярно вживають або пробували, принаймні, один раз, наркотики.

Доцільно проаналізувати досвід інших країн з цього питання. З 1 липня 2001 року на всій території Португалії діє закон про декриміналізацію всіх видів наркотичних засобів, включаючи кокаїн і героїн. Згідно з новим законодавством, сталася «декриміналізація», а не «легалізація» наркотичних засобів. Таким чином, згідно із законом зберігання наркотиків з метою особистого вживання і саме вживання наркотиків як і раніше заборонені, але порушення цих заборон вважаються виключно адміністративними і виведені зі сфери кримінального права. Контрабанда наркотиків продовжує вважатися кримінальним злочином. «Декриміналізація» означає виведення тих чи інших дій зі сфери кримінального права. Заборона залишається нормою, але санкції за вживання (і підготовку до нього) більше не включаються в рамки кримінального права. Результатом стало скорочення пов'язаної з наркотиками смертності, захворюваності і збільшення попиту на лікування від наркотичної залежності.

Аналогічне ставлення до наркотичних засобів в Грузії. Тут скасували кримінальне переслідування за вживання марихуани. Конституційний суд Грузії в 2015 році визнав дану норму такою, що порушує права людини, а в липні 2018 року Конституційний суд Грузії виніс рішення і скасував навіть адміністративне покарання за вживання марихуани.

В Канаді, (в якій, до речі, на даний момент проживає найбільша діаспора українців, близько 1,2 млн. осіб) в 2018 році вступив в силу закон, що дозволяє всім жителям купувати, продавати і навіть вирощувати коноплю.

Причиною такої політики стало те, що заборона канабісу відповідно провокує популярність хімічно синтезованих наркотичних речовин, нейротропних медикаментів, сильніших, ніж каннабінол. Тобто, в порівнянні з каннабісом, хімічно синтезовані наркотики завдають більшу шкоду організму людини, призводять до найсильнішого звикання і деструкції організму. До того ж, через незаконність наркотичного бізнесу держава не може його контролювати, а також не може його зупинити. Доцільно провести аналогію з алкоголем, який зараз продається вільно. В багатьох країнах є досвід, коли алкоголь намагалися перевести до кримінальної сфери, результатом чого стало активне підпільне сурогатне виробництво, і як наслідок – масові отруєння людей.

Тому, перш ніж спрямовувати наркополітику країни в сторону легалізації чи категоричної заборони окремих наркотичних засобів, необхідно дослідити усі точки зору, як «за», так і «проти», враховуючи досвід інших країн. З одного боку, по-перше, продаж канабісу, контрольований державою і обкладений податком, знизить кількість наркоманів і так само дасть можливість офіційно лікуватися залежним; по-друге, декриміналізація канабісу дасть можливість державі контролювати ціни на наркотики, що знизить рівень злочинності на цьому ґрунті; по-третє, декриміналізація канабісу дасть можливість приватним підприємствам виготовляти стерильні наркотики на фармацевтичних заводах за прийнятими державою правовими і санітарними нормами, оскільки наркотики, з чітко встановленим складом не викличуть ускладнень і не призведуть до смертельних випадків; по-четверте, репресивна політика лише посилила проблему, тому У ситуації, що склалася, доцільно замість заборони наркотичних речовин намагатися максимально можливо знизити шкоду, що наноситься їх розповсюдженням, шляхом забезпечення споживачів дешевими і чистими наркотичними засобами, стерильними шприцами і голками, знаннями про те, як вживати ці речовини з найменшим ризиком.

З іншого боку, багато лікарів стверджують, що куріння конопель – це перший крок до більш серйозних речовин. Противники легалізації стверджують, що доступність наркотику посилить інтерес до нього і зробить його масовим, а вживання наркотичних речовин призводить до соціальної пасивності.

В будь-якому випадку, держава має дотримуватися балансу між заборонаю і контролем та розумним доступом до наркотичних засобів